

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

YEREL KALKINMA STRATEJİLERİNİN HAZIRLANMASI VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Yönetim Otoritesi
TARIM VE ORMAN BAKANLIğI

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Yerel Kalkınma Stratejisinin içeriği

Tek bir model, “tek beden herkese uyar “ anlayışı yoktur; bu nedenle kaliteli bir YKS hazırlamak, bir şablonu takip etmek veya doldurmak değildir. İki farklı Yerel Eylem Grubu (YEG) alanı veya YEG aynı değildir; YEG stratejileri bu nedenle yerel ihtiyaçları ve yetenekleri yansıtmalı ve bunlara uyarlanmalıdır. LEADER yaklaşımı kapsamında YKS’lerin geliştirilmesinde aşağıda yer alan bazı ortak noktalarının kullanılması gerektirir;

- Katılımcı ve aktif olarak yönetilen YKS hazırlama metodu;
- Uygun bir şekilde yapılandırılmış bir YEG ortaklığı;
- Aktif toplum katılımı, onaylama ve satın alma; ve
- Tüm bunların Strateji ve içeriğinde belgelenmiş ve kanıtlanmış olması.
- YKS, 2019-2023 dönemini kapsayan yazılı bir belge olarak hazırlanmalı ve sunulmalıdır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Yerel Kalkınma Stratejisinin içeriği

YKS aşağıdaki gerekliliklere uygun olarak hazırlanmalıdır:

- Önerilen maksimum sayfa uzunluğu 25-30 sayfadır
- Ekler ilave bilgi vermek için kullanılabilir
- Açık, anlaşılır ve iyi sunulmuŐ olmalı
- Türkçe olarak hazırlanmalı
- Uygun Őekilde yapılandırılmıŐ (içindekiler tablosu, bölümler, numaralandırılmıŐ baŐlıklar ve sayfalar vb.)
- Gerekiyorsa analizleri desteklemek için harita ve grafikler kullanılmalı
- Elektronik (pdf) ve basılı kopya biçiminde ıktıları olmalı.

[YKS içerik Şablonu](#)

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Yerel Kalkınma Stratejisinin içeriği

YKS Hazırlama Rehberi

- YKS içerik Şablonu
- PaydaŐ Analizi
- YerleŐim Yerlerinin Listesi
- Uygun Faaliyetler
- Finansal Tablo
- Eylem Planı Şablonu
- rnek Eylem Planı

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

LEADER Tedbirinin genel amacı, LEADER Metodolojisine dayanarak tabandan tavana yaklaşımla YEG'ler tarafından ayrıntılı bir şekilde hazırlanan Yerel Kalkınma Stratejilerini, uygulamaktır.

Yerel Kalkınma Stratejilerinin özel hedefleri (tematik öncelikler) :

- Kırsal ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi için kaliteli ürünler, el sanatları ve diğer faaliyetler de dahil olmak üzere kısa tedarik zincirlerinin ve katma değerli ürünlerin geliştirilmesi;
- Yerel, doğal ve kültürel kaynakların kullanımına dayalı kırsal turizm ürünlerinin geliştirilmesi;
- Topluluğun kültürel ve sosyal yaşamının canlandırılması ve kolektif yerel örgütlerin, derneklerin ve STK'ların (kadın grupları dahil) desteklemesi;
- Köylerde kamusal alanların iyileştirilmesi;
- Alandaki evre standartlarının iyileştirilmesi ve toplum tarafından yenilenebilir enerji kullanımının teşvik edilmesi;
- Yerel Eylem Grupları Ağı, rnek uygulamaların paylaşımı, IPARD programının yaygınlaştırılması ve kırsal kalkınmada yeni yaklaşımların öğrenilmesi.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

YKS'nin sahip olması gereken özellikler;

Program ile
Uyumlu olmalı

YEG'in kapsadığı alan, coğrafi koşullar, nüfus, tarihi ve kültürel yapı, ekonomik yapı vb. tanımlanması

Stratejinin finansal planı

YEG'in yasal ve idari yapısı, yönetim kapasitesi

GZFT ve bölgenin potansiyeli analizi

Kapasite geliştirme ve yetenek kazandırma ile ilgili faaliyetler

YKS vizyon ve öncelikleri

Küçük projelerle ilgili prosedürün açıklanması

Katılımcılığın, ortaklık ve karar alma süreçlerinin tanımlanması

Projeler ve faaliyetlerin açıklanması

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Değerlendirme Komitesi

- YEG'ler, Yönetim Otoritesi ve kırsal kalkınma kurum ve kuruluşlarının temsilcilerinden oluşan bir Değerlendirme Komitesi tarafından YKS'lerin kalitesine dayalı olarak değerlendirilecektir.
- TRGM- Yönetim Otoritesi (Sekreteryaya görevi)
- Bağımsız değerlendiriciler

Değerlendirme Komitesi üyeleri;

YO'nin teklifi üzerine Bakan veya diğer bir üst düzey yetkili tarafından atanacaktır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

YKS'ler için seçim kriterleri

- Ortaklığın niteliği;
- YEG'lerin kapsadığı alan ile bu alandaki beşeri, finansal ve ekonomik kaynakların asgari düzeyde uyumu;
- GZFT analizinin niteliği;
- Önerilen öncelikler ve faaliyetler ile bunların ve GZFT Analizi ile ve YEG'in insan ve finansal kaynakları ile tutarlılığının değerlendirilmesi;
- Paydaşların katılımı;
- YEG'in PKS'yi uygulama becerisi;
- PKS uygulaması için ulusal fonlar, gönüllü faaliyetler gibi ek kaynakların yönlendirilmesi (çifte finansmandan kaçınılmalıdır);

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Değerlendirme

- YKS için toplam maksimum puan 100'dür.
- Yerel Kalkınma Stratejisinin ve YEG'in kendisinin yeterli nitelikleri sağlaması için minimum puan en az 40'tır.
- Seçilmiş ve seçilmemiş adayların listesi, seçimde alınan puana göre ve mevcut mali kaynaklara uygun olarak, Yönetim Otoritesi tarafından hazırlanacaktır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Uygun faaliyetler

"Yerel kalkınma stratejilerinin uygulanması - LEADER yaklaşımı" - seçilen YEG'ler için aşağıdaki faaliyetleri kapsayacaktır:

- 1- YEG bölge sakinlerine "yetenek kazandırılması ve harekete geçirilmesi
- 2- Seçilen YEG'lerin işletme maliyetleri
- 3- Küçük projelerin uygulanması

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

"YEG bölge sakinlerine yetenek kazandırılması ve harekete geçirilmesi için" uygun etkinlikler:

- YEG üyeleri ve personeli dahil yerel halkın eğitimi;
- YEG alanında bilgi, harekete geçirme ve tanıtım faaliyetlerinin organizasyonu;
- Ulusal ve uluslararası seminerlere, çalıştaylara, toplantılara ve çalışma ziyaretlerine ve Ulusal Kırsal Kalkınma Ağı ve AB ağ etkinliklerine YEG üyeleri ve personeli dahil yerel halkın katılımı;
- Sosyal, ekonomik, pazarlama ve benzeri çalışmaların hazırlanması.

Yukarıdaki faaliyetler kapsamında uygun harcama kalemleri aşağıdadır:

- Uzmanların hizmetleri;
- Yazılı ve sözlü çeviri hizmetleri;
- Yurt içi ve yurt dışı konaklama / seyahat ve günlük harcırahlar dahil seyahat giderleri;
- Eğitim, seminer, çalıştay ve fuarlara katılım ücretleri,
- Tesis / toplantı salonunun kira bedeli;
- İkram maliyetleri;
- Tanıtım materyallerinin hazırlanması, basımı ve dağıtım maliyetleri.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

«İşletme maliyetleri için uygun harcamalar»:

a. Varlıkların satın alınması:

- BT dahil ofis ekipmanları,
- Ofis mobilyaları,
- Araba (10.000 Euro'ya kadar),
- Görünürlük.

Tüm YEG'ler için varlıkların satın alınması için tahsis edilecek azami tutar, **tüm YKS dönemi için 22000 € 'dur.**

b. Tekrarlanan Harcamalar:

- YEG yöneticilerinin ve / veya diğer YEG personelinin maaşları
- Ofis kirası ve genel masraflar
- Ofis malzemeleri ve sarf malzemeleri
- Hizmet giderleri

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

«Küçük projeler için uygun aktiviteler»: Küçük projeler toplumun, organizasyonların ve grupların yararına kolektif bir yapıya sahiptir.

Küçük projeler, altı tematik önceliğe ilişkin faaliyetleri kapsamaktadır:

- Etkinlikler (köy festivalleri, yarışmalar, fuarlara katılımlar ve benzeri faaliyetler);
- Malzeme ve teçhizat alımı (bilgisayarlar, paketlenme ve pazarlama teçhizatı, tanıtım ve pazarlama materyalleri, turizm bilgilendirme panoları, tabelalar, güneş panelleri, kompostlar, kültürel ve gençlik grupları için materyaller, topluluk odaları için mobilya ve teçhizat gibi);
- Topluluk binalarının küçük ölçekli tadilatı, kamusal alanların ve turistik parkurların iyileştirilmesi ve küçük ölçekli altyapı ve benzeri faaliyetler;
- Tarihi binaların restorasyonu için tasarım planları.

Yukarıda listelenen her bir proje için maksimum **5.000 EURO** destek sağlanacaktır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

YEG'ler üç farklı kategoriye ayrılır.

1 Küçük YEG'ler yalnızca bir ilçeden oluşur ve 30000'den az nüfusa sahiptir.

2 Orta YEG'ler;

- 30000 veya daha fazla nüfusa sahip sadece bir ilçeden oluşur;
- iki / üç ilçeden ve 30000'den az nüfustan oluşur.

3 Büyük YEG'ler;

- iki / üç ilçeden oluşur ve 30000 veya daha fazla nüfusa sahiptir.
- üçten fazla ilçeden oluşur.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Destek Miktarı ve AB katkı oranı

Uygun**tüm YEG'lere** harcamalar kapsamında kamu desteği payı %100'e kadardır ve bunun içerisinde AB katkı oranı %90'dır.

YEG kategorisine göre YKS'nin bütçe tahsisleri aşağıdaki gibidir:

- İlk yıl için verilecek azami toplam **yıllık miktar 120.000 €**
- **Tüm YEG'lar için ilk yıldaki tekrarlayan maliyetler için ödenecek azami yıllık tutar 35.000 €**
- **Takip eden yıllar için** tahsis edilecek azami yıllık tutar;
  - Küçük YEG'ler için 100.000 €
  - Orta YEG'ler için 120.000 €
  - Büyük YEG'ler için 140.000 €

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Sonraki yıllar için tahsis edilecek azami toplam yıllık tutar;

Küçük YEG'ler için tekrarlayan maliyetler için ayrılan azami yıllık tutar	35.000 €
Orta YEG'ler için tekrarlayan maliyetler için ayrılan azami yıllık tutar	40.000 €
Büyük YEG'ler için tekrarlayan maliyetler için ayrılan azami yıllık tutar	45.000 €
Tüm YKS'ler için bütün YEG süreci boyunca varlık alımı için ayrılacak azami miktar	22000 €

- **Harekete geçirme / kapasite geliştirme için ayrılacak asgari miktar, aynı yılın tekrarlayan maliyetleri için ayrılan miktardan az olamaz.**
- Sözleşme imzalanan Yerel Eylem Grupları faaliyetlerine başlamak için ulusal bütçeden **ön ödeme** alabilirler.

Finansal plan

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

YEG NO	
YEG'İN RESMİ ADI	
YKS'İN BAŞLIğI	

	BÜTÇE KAYNAğI	TAHSİS EDİLEN BÜTÇE				
		< YIL 1 >	< YIL 2 >	< YIL 3 >	< YIL 4 >	TOPLAM
1. Yetenek Kazandırma, Yerel Eylem Grubu Bölgesindeki Halkın Harekete Geçirilmesi ve Tanıtım	LEADER					
2. İşletme Giderleri						
2.1. Varlıkların satın alınması						
2.2 Tekrarlanan Harcamalar:						
3. Küçük Projeler						
TOPLAM LEADER BÜTÇESİ						
4. Diğer Donörlerin Katkısı	YEG					
TOPLAM YKS BÜTÇESİ						

Eylem Planı Şablonu

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

YEG NO :				
YEG ADI :				
YKS'nin Uygulama Dönemi:				
VİZYON:				
Öncelik temaları	Faaliyet*	Faaliyetin indikatif sayısı	Destek kaynağı	Toplam Bütçenin indikatif % si**
Tema 1:	1.1			
	1.2			
	1.3			
Tema 2:	2.1			
	2.2			
	2.3			
Tema 3:	3.1			
	3.2			
	3.3			
Tema 4:	4.1			
	4.2			
	4.3			

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Teşekkürler...

«**LEADER** ile birleşelim yerelde güçlenelim»